

Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķina un piemērošanas metodika

Eiropas Sociālā fonda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība”

7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot darba drošību, it īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos” īstenošanai

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Labklājības ministrijas 08.06.2018. rīkojumu Nr. 12/ESSF,
08.08.2018. rīkojumu Nr. 13/ESSF, 30.01.2020. rīkojumu Nr. 2/ESSF)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Saturs

Saturs	2
1. Metodikas mērķis	3
2. Vispārīgie jautājumi	3
3. Normatīvā bāze un pamatojošie informācijas avoti	4
4. Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķina vispārējie principi.....	4
5. Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķins.....	5
6. Vienas vienības izmaksu standarta likmes aktualizēšana.....	5
7. Vienas vienības izmaksu rezultatīvie rādītāji, to attiecināšana un iekļaušana maksājumu pieprasījumos.....	6

1. Metodikas mērķis

- 1.1. Metodikas “Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķina un piemērošanas metodika Eiropas Sociālā fonda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot darba drošību, it īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos” īstenošanai” (turpmāk – metodika) mērķis ir noteikt vienas vienības izmaksu standarta likmi, tās apmēru un aprēķinu, piemērojamos nosacījumus, sasniedzamos rezultātus un pamatojošo dokumentāciju Eiropas Sociālā fonda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot darba drošību, it īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos” (turpmāk – 7.3.1. specifiskais atbalsts) projekta (turpmāk – 7.3.1. projekts) īstenošanai.

2. Vispārīgie jautājumi

- 2.1. Metodikas tabulas “Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķins” (turpmāk – tabula) 6. punktā noteikto vienas vienības izmaksu standarta likmi 7.3.1. projektā piemēro iestāde, kas saskaņā ar Valsts darba inspekcijas likumu¹ nodrošina valsts uzraudzības un kontroles īstenošanu darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jomā – Valsts darba inspekcija (turpmāk – VDI), kas 7.3.1. projekta ietvaros ir finansējuma saņēmējs.
- 2.2. 7.3.1. projekta ietvaros vienas vienības izmaksu standarta likmi piemēro bīstamās nozares uzņēmuma (turpmāk – uzņēmums) izvērtēšanas procesa izmaksām, t.i.:
- 2.2.1. pirmspārbaudei – process, kura ietvaros identificē un dokumentē (t.sk. sagatavo pirmspārbaudes protokolu²) sākotnējo darba aizsardzības situāciju uzņēmumā, izvērtējot darba vides atbilstību šo jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;
- 2.2.2. pēcpārbaudei – process, kura ietvaros identificē un dokumentē (t.sk. sagatavo pēcpārbaudes protokolu³) uzlabojumus uzņēmuma darba aizsardzības sistēmā, izvērtējot, vai kompetento speciālistu un institūciju darbs veikts atbilstoši darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām.
- 2.3. Pirmspārbaudi vai pēcpārbaudi nodrošina VDI darbinieki (uzņēmumā klātienē) saskaņā ar Darba aizsardzības likumu⁴ un uz tā pamata izdotajiem normatīvajiem aktiem, kas nosaka, ka uzņēmumā atbilstoši darba aizsardzības prasībām sakārtojama darba vide. Pirmspārbaudi vai pēcpārbaudi veic uzņēmumā, kas atbilst metodikas 2.4. vai 2.5. apakšpunktā minētajiem nosacījumiem.
- 2.4. Pirmspārbaudi veic uzņēmumā, kas:
- 2.4.1. pieteicies atbalsta saņemšanai 7.3.1. projekta ietvaros atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumiem Nr. 127 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot darba drošību, it īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos” īstenošanas noteikumi”⁵ (turpmāk – 7.3.1. specifiskā atbalsta MK noteikumi);
- 2.4.2. atbilst 7.3.1. specifiskā atbalsta MK noteikumiem un VDI 2019. gada 10. jūlija noteikumu Nr. 2019-01-02/8 “Eiropas Sociālā fonda projekta “Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana” Nr. 7.3.1.0/16/I/001 atbalsta piešķiršanas noteikumi”⁶ (turpmāk – VDI noteikumi Nr. 2019-01-02/8) nosacījumiem un kam VDI nosaka pirmspārbaudes veikšanu (uzdevums VDI darbiniekam doties pirmspārbaudē).
- 2.5. Pēcpārbaudi veic uzņēmumā, kurā veikta metodikas 2.4. apakšpunktā minētā pirmspārbaude, pēc kuras VDI pieņēma lēmumu par atbalsta piešķiršanu un noslēdza līgumu par šāda atbalsta piešķiršanu:
- 2.5.1. konsultācijas darba devējiem;

¹ <https://likumi.lv/doc.php?id=177910>.

² Pirmspārbaudes protokols ir 7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa MK noteikumu 30.1.1. apakšpunktā minētais sākotnējais novērtējums.

³ Pēcpārbaudes protokols ir 7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa MK noteikumu 30.1.2. apakšpunktā minētais darba aizsardzības prasību ieviešanas izvērtējums.

⁴ <https://likumi.lv/doc.php?id=26020>.

⁵ <https://likumi.lv/ta/id/280645-darbības-programmas-izaugsme-un-nodarbinātība-7-3-1-specifiska-atbalsta-merka-uzlabot-darba-drošību-it-ipasi-bīstamo>.

⁶ http://www.vdi.gov.lv/files/vdi_2019_01_02_8_eedb1.pdf

- 2.5.2. laboratorisko mērījumu pakalpojumu sniegšana.
- 2.6. Ja VDI pieņēma lēmumu un noslēdza līgumu ar uzņēmumu par darba aizsardzības speciālistu un uzticības personu apmācībām, VDI pēcpārbaudi neveic – uzņēmums VDI iesniedz elektronisku vai rakstveida apliecinājumu par darba aizsardzības organizatoriskās struktūras izveidi. Par šajā punktā minēto atbalstu VDI pēcpārbaudi neveic arī gadījumā, ja to piešķir kombinācijā ar metodikas 2.5. apakšpunktā minēto atbalstu.
- 2.7. Metodikas 2.5. un 2.6. apakšpunktā minētajā līgumā noteikto atbalstu nodrošina VDI piesaistīts pakalpojuma sniedzējs, kas pēc atbalsta sniegšanas iesniedz VDI atskaiti (pieņemšanas-nodošanas aktu ar atbalsta ietvaros izstrādāto dokumentāciju) par veikto darbu vai apliecību par to, ka uzņēmuma norīkots pārstāvis ir noklausījies apmācību programmu.

3. Normatīvā bāze un pamatojošie informācijas avoti

- 3.1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr.1083/2006⁷.
- 3.2. 2008. gada 19. jūnija Valsts darba inspekcijas likums⁸.
- 3.3. 2002. gada 1. janvāra Darba aizsardzības likums⁹.
- 3.4. 2010. gada 1. janvāra Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums¹⁰.
- 3.5. 1998. gada 1. janvāra likums “Par valsts sociālo apdrošināšanu”¹¹.
- 3.6. 7.3.1. specifiskā atbalsta MK noteikumi.
- 3.7. Ministru kabineta 2007. gada 2. oktobra noteikumi Nr. 660 “Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”¹².
- 3.8. VDI gada darbības pārskats¹³.
- 3.9. Finanšu ministrijas izstrādātā metodika Nr. 4.4. “Metodika par vienības izmaksas standarta likmes piemērošanu 2014.-2020. gada plānošanas periodā”¹⁴.
- 3.10. Finanšu ministrijas izstrādātā metodika Nr. 4.3. “Metodika par netiešo izmaksu vienotās likmes piemērošanu projekta izmaksu atzīšanā 2014.-2020. gada plānošanas periodā”¹⁵.
- 3.11. VDI noteikumi Nr. 2019-01-02/8.
- 3.12. VDI 2010. gada 5. novembra kārtība Nr. 68/NOR “Darba samaksas un tai pielīdzināmu izmaksu aprēķināšanas un izmaksas kārtība”.
- 3.13. VDI 2018. gada faktiskie personāla saraksti un darbinieku darba alga saskaņā ar VDI rīkojumiem, par katram darbiniekam noteikto mēnešalgas apmēru.

4. Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķina vispārējie principi

- 4.1. Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķins balstās uz šādiem principiem:
- 4.1.1. tas ir iepriekš noteikts – vienas vienības izmaksu standarta likmes piemērošanas nosacījumi ir noteikti 7.3.1. specifiskā atbalsta MK noteikumos;

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:02013R1303-20190511>.

⁸ <https://likumi.lv/ta/id/177910-valsts-darba-inspekcijas-likums>.

⁹ <https://likumi.lv/ta/id/26020-darba-aizsardzibas-likums>.

¹⁰ <https://likumi.lv/ta/id/202273-valsts-un-pasvaldibu-instituciju-amatpersonu-un-darbinieku-atlidzibas-likums>.

¹¹ <https://likumi.lv/doc.php?id=45466>.

¹² <https://likumi.lv/doc.php?id=164271>.

¹³ <http://www.vdi.gov.lv/lv/Par-mums/parskati/>.

¹⁴ <https://www.esfondi.lv/vadlinijas--skaidrojumi>.

¹⁵ <https://www.esfondi.lv/vadlinijas--skaidrojumi>.

- 4.1.2. tas ir taisnīgs – vienas vienības izmaksu standarta likmi piemēros visām VDI darbinieku veiktajām pirmspārbaudēm un pēcspārbaudēm uzņēmumos, kas pieteikušies atbalsta saņemšanai un kuri atbilst metodikas 2.4. un 2.5. apakšpunktā minētajiem nosacījumiem;
- 4.1.3. tas ir objektīvs – vienas vienības izmaksu standarta likme tiek piemērota vienādi visiem uzņēmumiem, kam 7.3.1. projekta ietvaros veic pirmspārbaudi vai pēcspārbaudi;
- 4.1.4. tas ir pierādāms – vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķins ir pamatots ar metodikas 3. sadaļā minētajiem normatīvajiem aktiem un informācijas avotiem, un vēsturiskajiem datiem par vienai VDI darbinieku veiktajai pārbaudei nepieciešamajiem izdevumiem.

5. Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķins

- 5.1. Viena vienība ir veikta pirmspārbaude vai pēcspārbaude uzņēmumā. Metodikas tabulas 6. punktā noteiktā vienas vienības izmaksu standarta likme balstās uz šādām VDI izmaksām:
- 5.1.1. pirmspārbaudes un pēcspārbaudes veikšanā iesaistīto darbinieku¹⁶ darba alga (bruto mēnešalga) un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;
- 5.1.2. administratīvās izmaksas (15 % apmērā no metodikas 5.1.1. apakšpunktā darba algas un valsts sociālās apdrošināšanas obligātām iemaksām)¹⁷, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu pirmspārbaudi vai pēcspārbaudi.

Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķins

Nr. p.k.	Izmaksas	2018. gads
1.	Darba alga	1 302 665,00 EUR
2.	Darba devēja VSAOI	$1\,302\,665,00 * 24,09\% = 313\,812,00$ EUR
3.	Pārbaucēju skaits	10 397
4.	Vidējās atlīdzības izmaksas	$\frac{1\,302\,665,00 + 313\,812,00}{10\,397} = 155,48$ EUR
5.	Administratīvās izmaksas 15 % apmērā	$155,48 * 15\% = 23,32$ EUR
6.	Vienas vienības izmaksu standarta likme	$155,48 + 23,32 = 178,80$ EUR
7.	Piemērošanas formula attiecināmo izmaksu aprēķināšanai	<p>$A = V * (\text{veikto pirmspārbaucēju skaits} + \text{veikto pēcspārbaucēju skaits})$</p> <p>kur: A – attiecināmās izmaksas V – vienas vienības izmaksu standarta likme (178,80 EUR)</p> <p>Piemērs: $178,80 * (150 \text{ pirmspārbaudes} + 145 \text{ pēcspārbaudes}) = 52\,746,00$ EUR</p>

6. Vienas vienības izmaksu standarta likmes aktualizēšana

- 6.1. Metodikas tabulas 6. punktā noteikto vienas vienības izmaksu standarta likmi ietekmē VDI pirmspārbaudes un pēcspārbaudes veikšanā iesaistīto darbinieku darba algas (bruto mēnešalgas),

¹⁶ VDI pirmspārbaudes un pēcspārbaudes uzņēmumos veic šādu amatu darbinieki:

- 1) biroja vadītājs – galvenais valsts inspektors;
- 2) reģionālais VDI vadītājs – galvenais valsts inspektors;
- 3) sektora vadītājs – galvenais valsts inspektors;
- 4) vecākais inspektors;
- 5) inspektors.

¹⁷ Atbilstoši metodikas Nr. 4.3. "Metodika par netiešo izmaksu vienotās likmes piemērošanu projekta izmaksu atzīšanā 2014.-2020. gada plānošanas periodā" 4. punktā noteiktajai netiešo izmaksu vienotajai likmei pirmspārbaudes un pēcspārbaudes veikšanā iesaistīto darbinieku atalgojuma izmaksām, piemērojot netiešo izmaksu vienoto likmi 15 % apmērā, noteiktas administratīvās izmaksas (piemēram, transporta izmaksas, kancelejas preces, komunikācijas izmaksas, komunālās izmaksas, pasta pakalpojumu, telpu nomas, datorprogrammu, licences u.c. izmaksas).

valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas apmērs un veikto uzņēmumu pārbaužu skaita izmaiņas pārskata gadā.

- 6.2. Labklājības ministrija sadarbībā ar VDI reizi gadā izvērtē¹⁸ nepieciešamību aktualizēt metodikas tabulas 6. punktā noteikto vienas vienības izmaksu standarta likmi atbilstoši metodikas 6.1. apakšpunktā minētajām izmaiņām.
- 6.3. Ja pēc metodikas 6.2. apakšpunktā minētā izvērtējuma tiek aktualizēta metodikas tabulas 6. punktā noteiktā vienas vienības izmaksu standarta likme, to sāk piemērot par izmaksām, kas radušās no nākamā mēneša pirmā datuma.

7. Vienas vienības izmaksu rezultatīvie rādītāji, to attiecināšana un iekļaušana maksājumu pieprasījumos

- 7.1. 7.3.1. projekta ietvaros metodikas tabulas 6. punktā noteikto vienas vienības izmaksu standarta likmi par veiktajām pārbaudēm attiecina atbilstoši faktiski nodrošināto pirmspārbaudžu vai pēcpārbaudžu skaitam. Pirmspārbaudes izmaksas ir attiecināmas 7.3.1. projekta ietvaros arī gadījumā, ja pēc tās veikšanas VDI pieņem lēmumu par attiekumu piešķirt atbalstu uzņēmumam.
- 7.2. Vienas vienības izmaksas par pirmspārbaudes vai pēcpārbaudes vai abu pārbaudžu veikšanu (atbilstoši metodikas tabulas 7. punktā norādītajai piemērošanas formulai) VDI iekļauj nākamajā maksājuma pieprasījumā pēc pamatojošo dokumentu apstiprināšanas. Maksājumu pieprasījumiem pievieno pamatojošo dokumentu kopijas:
 - 7.2.1. veiktās pirmspārbaudes apliecināšanai: pirmspārbaudes protokolu;
 - 7.2.2. veiktās pēcpārbaudes apliecināšanai: pēcpārbaudes protokolu.
- 7.3. Papildus metodikas 7.2. apakšpunktā minētajiem dokumentiem, VDI uzglabā un nepieciešamības gadījumā nodrošina pieejamību šādai dokumentācijai:
 - 7.3.1. uzņēmuma pieteikums atbalsta saņemšanai;
 - 7.3.2. VDI uzdevums VDI darbiniekam doties pirmspārbaudē;
 - 7.3.3. VDI lēmums par atbalsta piešķiršanu vai atteikums piešķirt atbalstu;
 - 7.3.4. VDI līgums ar uzņēmumu par atbalsta piešķiršanu;
 - 7.3.5. cita dokumentācija, ko izstrādāja pārbaudēs iesaistītie darbinieki (pirmspārbaudžu un pēcpārbaudžu veikšanas laikā), piemēram, aptaujas dokumenti, mērījumi, instrukcijas, pārbaudēs iesaistīto darbinieku ziņojumi u.c.
- 7.4. Ja pirmspārbaude vai pēcpārbaude nav notikusi vai nav pamatojama ar metodikas 7.2. apakšpunktā minētajiem pamatojošiem dokumentiem, vienas vienības izmaksas par pirmspārbaudes vai pēcpārbaudes veikšanu nav attiecināmas un izmaksas netiek iekļautas projekta attiecināmajās izmaksās.

Makarovs, 67782958
 vjaceslavs.makarovs@lm.gov.lv

¹⁸ Labklājības ministrijas Eiropas Savienības struktūrfondu departaments sadarbībā ar Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamentu un Personāla un dokumentu pārvaldības departamentu reizi gadā (ne vēlāk kā līdz kārtējā gada III ceturkšņa beigām) izvērtē VDI darbinieku darba algas apmēra, darba devēja VSAOI un veikto uzņēmumu pārbaužu skaita izmaiņu ietekmi uz vienas vienības izmaksu standarta likmi.